

Katedra historie Filosofické fakulty University Palackého v Olomouci
Posudek na bakalářskou diplomovou práci

Autor: Věra Jílková

Název práce: Státní správa kláštera Teplá 1950-1990

Rok vypracování: 2019

Počet stran: 107

Vedoucí práce: Mgr. Jana Oppeltová, Ph.D

Volba tématu, originalita, přínos:

A

Volbu tématu lze ocenit nejvyšší známkou. Autorka se pustila do práce originální z mnoha ohledů. Pro klášterní areál v Teplé se jedná o dílo průkopnické, které pomůže lépe osvětlit jeho osudy v druhé polovině 20. století. Zároveň je téma zajímavé obecně pro dějiny památkové péče a její praxe za minulého režimu, která je zatím reflektována poměrně jednostranně skrze soupisy zaniklých kostelů a zdevastovaných zámků. Z hlediska archivní metodologie se jedná také o volbu zajímavou. Jak si autorka sama všímá, jedná se o typ fondu, ke kterému neexistují metodologické pokyny (s. 39) a obecně vzato nebývá zpracován a zpřístupněn.

Práce s prameny, kritika a interpretace

B

Autorka se bravurně zorientovala v institucionálních rošádách, kterým byla klášterní knihovna vystavena. V úvodu ke svému inventáři přináší mnoho zajímavých informací, které z fondu vytěžila. Je jen škoda, že autorka nemohla některá zjištění verifikovat na základě jiných zdrojů, třeba posádkového archivu nebo písemnostmi v držení Národního památkového ústavu. Zajímavé by bylo ověřit třeba údaje o tom, jak armáda ve skutečnosti realizovala rekonstrukční práce, které po ní byly vyžadovány při opuštění areálu.

Práce se sekundární literaturou, bibliografie

E

V úvodu jen prostý výčet literatury, bez pokusu o jakoukoli analýzu. Bibliografie je poněkud chudá. Do kapitoly 1. se bohužel dostalo několik nepřesností. Jílková spojuje odsun většin členů komunity po válce s nacionalistickými tendencemi opata Helmera. Bratři však byli odsunuti především z důvodu své německé národnosti. Nepřesně uvádí, že novým opatem se pak stává Heřman Josef Tyl. Byl jím ve skutečnosti Bohuslav Jarolímek. Naopak Tyl byl v poválečném období jen převorem s rozšířenou pravomocí, opatem se stal až krátce před revolucí.

Metodologie a argumentace

C

Jak už bylo zmíněné výše autorka mněla ztíženou práci tím, že pro daný typ fondu neexistuje metodologický pokyn. O to důležitější bylo popsat postupy, kterými se při práci řídila nebo problémy, kterým čelila. Něco se dozvídáme v kapitole 3. I zde však úvaha o metodě práce není rozvinuta nijak systematicky. Výčet kategorií, do kterých byl fond rozčleněn, by bylo dobré doplnit o nějaký rozsáhlejší komentář. Na druhou stranu je třeba ocenit, jak podrobně byl vlastní inventář zpracován. Přináší velmi detailní informace o obsahu fondu.

Co se týče kapitoly 1. Vývoj původce archivního fondu. Je jistě třeba ocenit, jak autorka umí těžít z poznatků získaných při zpracování fondu. Na druhou stranu však nejsou tyto poznatky zasazeny do vhodného kontextu. Úvodní pasáže o historii kláštera a akci K jsou velmi povrchním výčtem známých fakt většinou bez vztahu k fondu. Pro lepší pochopení činnosti státní správy v klášteře by bylo mnohem užitečnější seznámit čtenáře se stavebním vývojem areálu, který spravovala a jeho částmi. Na škodu by dokonce nebyl plánec nebo mapa. Čtenář neznalý místa není sto se zorientovat v popisech stavu budov nebo oprav. Podobně chybí úvodní charakteristika movitých předmětů, které stát převzal. Alespoň základní charakteristika knižního fondu by pomohla v lepší orientaci při popisu majetkových převodů mezi nástupnickými institucemi kláštera.

Situace tepelského kláštera byla výjimečná v tom, že zde po 30. let vedle sebe existovaly dvě instituce. Kromě knihovny spojené s návštěvnickým provozem (s různými správci a názvy) zde byla také vojenská posádka. Název práce je proto zavádějící, fond obsahuje materiály spojené s funkcí civilní správy. Materiály správy vojenské zde nejsou. To je informace, která měla zaznít vlastně již v úvodu bakalářské práce. Stejně tak by při orientaci v textu pomohlo hned na začátku vymezit časový horizont této koexistence a jeho prostorový rámeček, to se však poměrně nesystematicky dozvídáme až v kapitole 1.2.6.

Je třeba ocenit, že autorka byla schopná ze silně mezerovitěho fondu vytěžit střípky informací a poskládat je v smysluplné kapitoly o dění v klášteře za státní správy. Důsledkem výše zmíněných opomenutí je bohužel to, že čtenář, který již není zorientován v klášterních realitách, se může snadno v záplavě podrobných informací ztratit.

Struktura a forma, jazykové zpracování

A

Styl práce je čtivý, jazyk kultivovaný. Jen občas se objevují přeřeknutí.

Celková navržená známka

C

Práce byla zkontrolována a není plagiátem.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení C. S tím, že pokud bude autorka při obhajobě vystupovat přesvědčivě, nebráním se vylepšení na B. Domnívám se, že se autorka obtížné práce zpracovat torzovitě zachovaný fond instituce s velmi složitou genezí zhostila s velkou pečlivostí.

Doporučené otázky pro obhajobu práce:

Jaké vztahy panovaly mezi správnou knihovnou a vedením vojenské posádky v době jejich koexistence v areálu kláštera? Jak se tyto dvě instituce ovlivňovaly? Měla civilní správa na chování vojska v areálu vůbec nějaký vliv?

Datum: 24.8.2019

Podpis: Mgr. Lucie Toman Ph.D.